

Ik ben van Indische afkomst, mijn 'roots' hebben mij altijd al geïnteresseerd. De afgelopen weken ben ik erg bezig geweest met geschiedenis, ik heb documentaires bekeken over 'de ondergang van de van Imhoff' en 'buitenkampers'. Zo ben ik op het idee gekomen om een reportage te maken over de eerste migranten van Nederland: mijn voorouders. Hoe is dat eigenlijk, om als kind vanaf een suikerplantage om terecht te komen in de sneeuw?

STAP 2 Research, Achtergrond onderwerp (gegevens die je verzameld hebt)

Research: Op 28 februari 1942 viel Japan Nederlands-Indië binnen. Japan bezette voormalig Nederlands-Indië. Alle Nederlanders werden in kampen opgesloten en gevangengenomen. Als je kon aantonen dat je Indische voorouders had gaven de jappen het voordeel van de twijfel en werd je een buitenkamper. Na de 2^e wereldoorlog tussen Indië en Japan die op 15 augustus 1945 aan een einde kwam, kwamen de Indonesiërs in opstand omdat zij onafhankelijk wilde worden na de bezitting van de jappers. Veel van de Nederlanders en Indische Nederlanders o.a. ambtenaren, politie, zieke mensen uit de kampen etc. onderwijzers etc. mochten wel nog blijven omdat de Indonesiërs nog niet overall geschoolde mensen voor had. Moesten repatriëren per boot/vliegtuig van Indonesië naar Nederland. Niet iedereen koos voor Nederland. Vanuit Nederland zijn er veel Indische Nederlanders naar Amerika en Canada gegaan. De grootste reden daarvan was te weinig werk in Nederland en daarnaast was Nederland nog aan het bij komen van de bezetting van Duitsland. Tussen 1946 en 1968 ruim 300.000 Indische Nederlanders kwamen vanuit de kolonie Nederlands-Indië naar Nederland.

Nederland hanteerde een ontmoediging beleid.

*1945-1950: in verband met de capitulatie van Japan vertrokken ca. 100.000 personen, hoofdzakelijk mensen die tijdens de Japanse bezetting in de **jappenkampen** gevangen hadden gezeten en onmiddellijk of binnen enkele jaren naar Nederland vertrokken.*

Op 5 december 1957, ook bekend als Zwarte Sinterklaas zagen nog in Indonesië wonende Indische Nederlanders zich gedwongen te vertrekken. Op die dag verklaarde de Indonesische regering alle Nederlanders staatsgevaarlijk. In 1958 is hierdoor een groep van nog eens 10.000 naar Nederland gekomen. Overigens kwamen toen (nog steeds) niet alle Nederlanders terug, met name (Indische) Nederlanders die grote bedrijven/hoge functies in het bedrijfsleven bleven in Indonesië. Daarnaast bleef een groep van bij benadering 5.000 Indo-Europeanen achter, die om uiteenlopende redenen niet mochten repatriëren naar Nederland (geen bewijs voor Nederlandse nationaliteit)

Veel Indische Nederlanders werd het moeilijk gemaakt om zich in Nederland te vestigen. Verzoeken om voorschotten voor een bootticket werden vaak afgewezen, een enkele passage vierde klasse kostte in 1957 rond de 1000 gulden. Deze opstelling van de regering zorgde ervoor dat Indische krachten zich gingen bundelen. - wikipedia

De meeste indo's maakte gebruik van de boot omdat dat beter te betalen was. De boten waren vrij groot en je deed er minimaal 3 weken over om naar Nederland te komen. De schepen waren eenvoudig maar er zaten ook grote schepen tussen onder andere De Oranje waar de passagiers zich wel 3 x moesten verkleden op een dag.

Om naar Nederland te kunnen had je een Nederland paspoort nodig om toegelaten te worden en daarnaast ook aantonen dat je van Nederlandse afkomst was. Bewijs.

Feiten: De 2e wereldoorlog in Nederlands-Indië 1942-1945: Japanse bezetting 1942-1945, krijgsgevangenkampen, berhapsaperiode, eerste migratie groep in Nederland.

Achtergronden: documentaire: Andere tijden op NPO, buitenkampers documentaire op NPO, verhalen van mijn opa en oma, boeken die ik heb gelezen.

Bronnen: Willeke Reuvekamp Gille en Ruddy Esser

Boeken: *Opgevangen in andijvielucht* – Griselda Molemans

Repatriëring van oost naar west – MR. H.C Wassenaar – Jellesma

Documentaires: https://www.npo.nl/andere-tijden/05-08-2017/VPWON_1278126

https://www.npo.nl/2doc/12-08-2014/VPWON_1221667

Samenvatting telefonische voorgesprekken:

Voor een interview heb ik mevrouw Reuvekamp Gille gebeld. Zij is mijn oma. Ik weet dat zij een van de vele indo's is geweest die moest repatriëren naar Nederland. Gelukkig stond zij open om mee te werken aan mijn project. Ik merkte aan haar dat ze erg geëmotioneerd raakte. Ik heb haar gevraagd of ik iemand anders moest regelen als het haar te veel zou worden. Maar ze was bereid om mij te helpen en trots dat ik haar verhaal wil delen. We hebben samen een dag en tijd afgesproken: Woensdag 10 januari om 11:30 bij haar thuis in de Kaaikhof te Assendelft.

Ruddy Esser heb ik ook gebeld, Hij woont in Waddinxveen dus daar moet ik wel een stukje voor reizen. Ook hij was geïnteresseerd en heel enthousiast. Hij vertelde dat hij bezig is met het schrijven van een boek over zijn ervaring als buitenkamper. Hij wilde graag meewerken. Hij vond het goed dat ik een stuk geschiedenis weer naar bovenhaal voor mijn generatie.

Stap 3 Verwerking van gegevens

Je verhaal in 3 zinnen: mijn generatie meer informatie geven en kennis laten maken met de repatriatie van Indonesië naar Nederland. Ik spreek met 2 personen, een die repatrieerde van een jappenkamp naar Nederland, en iemand die als buitenkamper naar Nederland moest.

Wat is je centrale vraag: Wat staat je nog het meeste bij van de repatriatie van Nederlands-Indië naar Holland

De essentie van je verhaal: Mensen (onder andere mijn generatie) meer kennis laten maken met een gebeurtenis waar niet veel over gesproken is/wordt en hoe daar vanuit de Indo's op gereageerd werd/is.

Vragen per persoon die je gaat interviewen:

Willeke:

- Waarom denkt u dat zo weinig mensen weten over de oorlog in Nederlands-Indië?
- Na de Japanners kwamen de Indonesiërs in opstand omdat zij afhankelijk wilden worden, wanneer wisten jullie indo's dat het tijd was om te vertrekken?
- Welk beeld had u van Nederland voordat u er naartoe vertrok?
- Wat mocht u allemaal meenemen en hoelang duurde de reis?
- Waar moesten jullie indo's heen toen de Japanse bezetting voorbij was?
- Wat was uw eerste indruk van NL?
- Hoe werd er op jullie gereageerd door Hollanders in Holland?
- Heeft u heimwee naar uw geboorteland?

Indicatie antwoorden: Er is veel in de doofpot gestopt en de generatie die de 2^e wereldoorlog in Nederlands-Indië heeft meegemaakt zijn van het zwijgen.

De Nederlandse regering had besloten dat het niet meer veilig was in Azië.

Het beeld van Nederland was koud en klein. Ander eten andere manieren,

Rudy:

- Wat vindt u ervan dat met name mijn generatie zo weinig weet over de oorlog en alles wat daarbij en daarna bij kwam kijken in voorm. Nederlands-Indië?
- U zat zelf niet in een kamp, waarom bent u ook naar Nederland gekomen?
- Wat was uw eerste indruk van Nederland?
- Wat is het grootste verschil tussen de levensstijl in Indië en die in Nederland?
- Wat vindt u van migranten die nu nog naar Nederland komen?
- Wat gebeurde er met de rest van uw familie?

Te weinig aandacht aan besteed op school

Nederlands bloed, iedereen met Nederlands bloed moest weg.

Koud&klein

Grove opbouw van je verhaal: Begintitel – kleine indruk van de gebeurtenis – Sfeerbeelden en voice-over die een korte introductie geeft van het onderwerp. 2 interviews door elkaar lopend, kostbare spullen laten zien en een aftiteling.

Locaties en suggesties beelden: foto's van Indië bij mijn oma, sfeerbeelden van haar huis (vol Indische spullen). Interviews met een bijpassende of rustige achtergrond.

Opbouw: Van begin tot eind: waarom weg? Hoe ging de reis? Wat nam je mee? Eerste indruk en heimwee. Ik heb gekozen om geen achtergrondmuziek er onder te zetten.

Selectie achtergrondinformatie: De indo's waren de eerste (grote) groep migranten die naar Nederland kwamen. *Zie: Research*

Stap 4 Zakelijke info

Wie: Willeke Reuvekamp Gille – weijgers (slachtoffer en overlevende van het jappenkamp)

Waar: Assendelft, Kaaikhof 230

Hoe laat: 16:00

Tel nummer: 075-6165994

Email: reuf@planet.nl

Wie: Ruddy Esser (slachtoffer en overlevende buitenkamper)

Waar: Wardixveen

Hoe laat: 11:00

Tel nummer: 06-50461736

Email: ruud@xpage.nl